

SUUNISED ETTEVÕTETELE MANDRI-EUROOPA SAGEDUSALAGA SÜNKRONISEERIMISEL

Eestil on koos Läti ja Leeduga plaanis liituda Mandri-Euroopa sagedusalaga. Selleks ühendatakse ennast 08.02 lahti Venemaa elektrivõrgust ja alustatakse 3B saartalitusega (Eesti, Läti, Leedu tagavad omavahel sagedust hoides oma elektrienergia toimepidevuse). 09.02 on loodud ühendused Mandri-Euroopaga ning oleme uues sagedusalas.

SÜNKRONISEERIMISE AJAKAVA

Kuupäev	Kellaeg	Opereerimise seisund	Tegevus
07.02. reede	00:00 -24:00	Samas sagedusalas Valgevene ja Venemaaga	Saartalitluse ettevalmistus
08.02 laupäev	07:00-08:00	Venemaaga	Leedu ja Kalingradi vaheliste liinide väljalülitamine
	08:00-09:00		Leedu ja Valgevene, Läti ja Venemaa, Eesti ja Venemaa vaheliste liinide väljalülitamine
	09:00-12:00	Balti saartalitus (kokku 33 tundi)	Normaaltalitus
	12:00-18:00		Katsete läbiviimine
	18:00-24:00		Normaaltalitus
09.02 pühapäev	00:00-09:00	Mandri Euroopa sagedusala	Katsete läbiviimine
	09:00-18:00		Normaaltalitus, ettevalmistus sünkroniseerimiseks MandriEuroopa sagedusalaga
	18:00-24:00	Proovitalitluse algus	
10.02 esmaspäev	00:00 -		Sünkroontöö Mandri-Euroopa sagedusalaga

Sagedusala vahetamiseks on riigis tehtud plaanid, varuplaanid ja varuplaanide varuplaanid. Olemaks valmis ootamatusteks, tuleb arvestada, et:

- 1) Mitmete, samaaegsete ja ulatuslike rikete korral võib olla vajalik kogu Baltikumis tarbimist osaliselt piirata (roteeruvalt, teavitatult ja 1-2 tunni kaupa).
- 2) Elektrivarustuse katkemise korral ekstreemses olukorras (külma, kõrge tarbimine, süsteemide rike, rünnak kogu Baltikumi taristu vastu) võtab süsteemi taaskäivitamine aega kuni 72 tundi.

Ettevalmistavad tegevused elektrikatkestuseks

Personal ja infovahetus
<ul style="list-style-type: none">• millised on kriitilised tegevused/ülesanded, millega jätkatakse ka pikemaajalise elektrikatkestuse korral;• määra kindlaks, kes peavad kogunema elektrikatkestuse korral (võimalusel määra ka asendusliikmed);• määra kindlaks asukoht, kuhu kogunetakse ja ajaperiood, mis aja jooksul tuleb teate saamisest koguneda;• määra sidepidamise vahendid ja kanalid;• vaata, kas on olemas kõigi telefoninumbrid ja/või kõik isikud olulistes Chati listides;• prindi välja tööks vajalikud dokumendipõhjad, telefoninumbrid, tegevusplaanid jms;• tee kindlaks, kes on su olulised (lepingu)partnerid ja mis on nende telefoninumbrid ja alternatiivsed sidevahendid.
Autonoomne elektritoide
<ul style="list-style-type: none">• kas on olemas UPS, kui jah, siis uuri kui kaua toimib;• kas on olemas generaator ja piisavalt kütus selle jaoks;• statsionaarse suurema generaatori korral räägi läbi kütuse tarnijaga kütuse juurdeveo korraldus;• hangi endale avariitanklate kaart (vt https://varudekeskus.ee/eesti-varude-keskus/toimepidevus/vedelkutused/avariitanklad);• kas on olemas generaatori ühendamise võimalus majaga, kui ei, siis kas on olemas pikendusjuhe, et saaks laadida telefone ja arvuteid.
Objektikaitse
<ul style="list-style-type: none">• kas tõkkepuud ja/või väravad avanevad elektrikatkestuse korral automaatselt või vajad selleks eraldi võtit;• mõtle läbi, kellel on võtmed, kui hoonesse sissepääs põhineb kaardisüsteemidel;• registreeri külalised, sh ka autodega sisenevad külalised (soovitav märkida üles nimi, dokumendi nr, isikukood, auto registreerimisnumber).
Küber
<ul style="list-style-type: none">• tee vajalikest dokumentidest varukoopiad (varunda);• kontrolli üle, et kõigi lahkunud töötajate kontod oleksid suletud;• kontrolli, et ei oleks süsteemides tundmatuid kontosid;• kontrolli üle VPN-i kontod, et ei oleks ebavajalikke ega liigseid ligipääse.

Lisaks elutähtsa teenuse osutaja:
<ul style="list-style-type: none">• ajakohasta kriisiplaan;• otsi välja kriisitanklad ja nende kontaktid;• vaata üle oma kriisitanklaid külastada võivate autode registreerimisnumbrimärgid• selgita välja ja prioriseeri kriitilised objektid;• taga kriitilisele taristule mehitatud valve;• ole valmis jagama infot avalikkusele ja elutähtsa teenuse korraldavale asutusele intsidentidest või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamise probleemidest ja hetkeseisust;• täpsemaid juhised toimepidevuse tagamiseks küsi ETKAlt.

Pea meeles, et riik jagab infot ERR kanalites ning Vikerraadios!

Rohkem infot:

- Kliimaministeeriumi kodulehel: <https://kliimaministeerium.ee/sunkroniseerimine-mandri-euroopaga-kkk>
- Elering kodulehel: <https://elering.ee/sunkroniseerimine>